

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH i ADMINISTRACJI**

DAiN-III-0272-3-4846/09/10
(sprawa prowadzona przed wdrożeniem systemu e-dok)

DECYZJA

Na podstawie § 6 ust. 2 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 roku w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej (Dz. U. Nr 193, poz. 1624) po rozpatrzeniu wniosku Mazurskiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego z dnia 8 października 2009 r.

wyrażam zgodę

Mazurskiemu Wodnemu Ochotniczemu Pogotowiu Ratunkowemu z siedzibą w Giżycku, na wykonywanie obowiązków i uprawnień organizacji ratowniczych w zakresie ratownictwa wodnego na akwenach Wielkich Jezior Mazurskich polegających na:

- 1) organizowaniu pomocy oraz ratowaniu osób, w tym udzielaniu pomocy przedmedycznej;
- 2) organizowaniu oraz przeprowadzaniu szkolenia służby ratowniczej;
- 3) ustalania programów kursów i szkoleń specjalistycznych z zakresu ratownictwa;
- 4) nadawania stopni ratowniczych oraz określania uprawnień do prowadzenia działań ratowniczych, w zależności od posiadanych kwalifikacji;
- 5) programowaniu i prowadzeniu profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa osób;
- 6) stwierdzaniu zagrożeń bezpieczeństwa osób, na swoim terenie działania;
- 7) występowaniu do kierowników obiektów i urzędzeń wypoczynkowych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych oraz do organizatorów imprez w dziedzinie kultury fizycznej, rekreacji i sportu z pisemnym lub ustnym wnioskiem o usunięcie stwierdzonych zagrożeń lub o wstrzymanie eksploatacji;
- 8) występowaniu do organów administracji samorządowej oraz, stosownie do właściwości, do dyrektora parku narodowego o nakazanie usunięcia zagrożeń, jak również o wstrzymanie eksploatacji albo zamknięcie obiektów lub urzędzeń, jak też określonych obszarów.

UZASADNIENIE

Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe zwane dalej „Mazurskie WOPR” z siedzibą w Giżycku, wystąpiło do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z wnioskiem o wyrażenie zgody na wykonywanie obowiązków i uprawnień organizacji ratowniczych w zakresie ratownictwa wodnego na akwenach Wielkich Jezior Mazurskich.

Zgodnie z art. 55 ust. 2 ustawy z dnia 18 stycznia 1996 r. *o kulturze fizycznej* (Dz. U. z 2007 r. Nr 226, poz. 1675, z późn. zm.), organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach, należy w szczególności do Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego - specjalistycznego stowarzyszenia o zasięgu ogólnokrajowym - w zakresie określonym w statucie tej organizacji. Szczegółowy zakres obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunki ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze, a także rodzaj i wysokość świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej zostały określone w rozporządzeniu Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 r. w *sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej* (Dz. U. Nr 193, poz. 1624).

Stosownie do § 2 ww. rozporządzenia, specjalistyczną organizacją ratowniczą, obok Górskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (GOPR) oraz Tatrzańskiego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego (TOPR), jest Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe (WOPR). Obowiązki i uprawnienia specjalistycznych organizacji ratowniczych określa § 3 ww. rozporządzenia. Zgodnie z tym przepisem, organizacje te są obowiązane i uprawnione do:

- 1) organizowania pomocy oraz ratowania osób, w tym udzielania pomocy przedmedycznej;
- 2) organizowania oraz przeprowadzania szkolenia służby ratowniczej;
- 3) ustalania programów kursów i szkoleń specjalistycznych z zakresu ratownictwa;
- 4) nadawania stopni ratowniczych oraz określania uprawnień do prowadzenia działań ratowniczych, w zależności od posiadanych kwalifikacji;
- 5) programowania i prowadzenia profilaktycznej działalności w zakresie bezpieczeństwa osób;
- 6) stwierdzania zagrożeń bezpieczeństwa osób, na swoim terenie działania.

Ponadto, zgodnie z ust. 2 § 3 organizacje specjalistyczne oraz ich upoważnieni przedstawiciele mają prawo występowania do:

- 1) kierowników obiektów i urządzeń wypoczynkowych, sportowych, rekreacyjnych i turystycznych oraz do organizatorów imprez w dziedzinie kultury fizycznej, rekreacji i sportu z pisemnym lub ustnym wnioskiem o usunięcie stwierdzonych zagrożeń, w zakresie bezpieczeństwa osób lub o wstrzymanie eksploatacji;
- 2) organów administracji samorządowej oraz, stosownie do właściwości, do dyrektora parku narodowego o nakazanie usunięcia zagrożeń, jak również o wstrzymanie eksploatacji albo zamknięcie obiektów lub urządzeń, jak też określonych obszarów.

Inne niż GOPR, TOPR lub WOPR organizacje ratownicze mogą wykonywać obowiązki i uprawnienia tych organizacji za zgodą ministra właściwego do spraw wewnętrznych, jeżeli:

- 1) obszar, na którym ma być prowadzona działalność ratownicza, nie jest wystarczająco zabezpieczony przez stowarzyszenia wymienione w § 2 albo stowarzyszenia te nie są w stanie go zabezpieczyć;
- 2) posiadają kadrę ratowników z uprawnieniami specjalistycznymi zweryfikowanymi przez Górskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe, Tatrzańskie Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe lub Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe;
- 3) posiadają siedzibę, własny sprzęt specjalistyczny, środki transportu i łączności;
- 4) wskażą źródła finansowania planowanej działalności;
- 5) przedstawią opinię co do celowości wykonywania obowiązków i uprawnień właściwego wojewody i organu administracji samorządowej, a w przypadku

prowadzenia działalności na obszarze parku narodowego - ponadto opinię dyrektora parku.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego stwierdzono co następuje.

Mazurskie WOPR jest stowarzyszeniem kultury fizycznej, którego celem jest organizowanie pomocy oraz ratowanie osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach (§ 2 i § 9 Statutu Mazurskiego WOPR). Terenem działania stowarzyszenia jest obszar Wielkich Jezior Mazurskich, a siedzibą władz miasto Giżycko (§ 2 Statutu). Mazurskie WOPR posiada osobowość prawną i jest zarejestrowane w Krajowym Rejestrze Sądowym pod nr 0000038756.

Mazurskie WOPR znajdowało się w strukturach organizacyjnych WOPR i stanowiło jednostkę terenową Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W dniu 10 maja 2009 r. Zarząd WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego podjął uchwałę Nr 03/IX/05/2009, na podstawie której skreślono członka rzeczywistego oraz rozwiązano jednostkę terenową – Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe. Jako powód podjęcia ww. uchwały wskazywano na niewywiązywanie się Mazurskiego WOPR z obowiązków statutowych, a w szczególności nieopłacanie składek członkowskich za lata 2007–2008 oraz niedostarczanie rocznych sprawozdań merytorycznych z działalności jednostki terenowej za lata 2007 – 2008. Od powyższej uchwały Mazurskie WOPR złożyło odwołanie do Wojewódzkiego Sądu Koleżeńskiego WOPR, który po rozpatrzeniu sprawy w dniu 26 września 2009 r. postanowił „Uznać uchwałę Zarządu Wojewódzkiego Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego Województwa Warmińsko-Mazurskiego Nr 03/IX/05/2009 w sprawie skreślenia członka rzeczywistego oraz rozwiązania jednostki terenowej WOPR za zgodną z obowiązującymi aktami prawnymi i tym samym zasadną co do treści.”

W piśmie z dnia 6 listopada 2009 r. Prezes WOPR poinformował, „że budzą wątpliwości okoliczności faktyczne i przesłanki prawne podjęcia uchwały nr 03/IX/05/2009 przez Zarząd WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego (...) oraz późniejsze stanowisko w tej sprawie Sądu Koleżeńskiego WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego. W związku z tym, mając na względzie wskazane okoliczności oraz ujawnione wady prawne niniejszej uchwały, należy twierdzić, że Mazurskie WOPR w Giżycku de jure pozostaje nadal w strukturze Wodnego Ochotniczego Pogotowia Ratunkowego.”. W powyższym piśmie, wyrażono również opinię, iż podjęcie przez Zarząd WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego ww. uchwały jest wynikiem problemów „głównie z podłożem emocjonalnym, których konsekwencją jest inicjatywa swoistego rozłamu w organizacji, przejawiająca się wnioskiem Mazurskiego WOPR (...), ale w tej sytuacji przedwczesnym byłoby potraktowanie Mazurskiego WOPR w Giżycku jako innej niż WOPR organizacji ratowniczej, o której mowa w § 6 ust. 1 wymienionego rozporządzenia MSWiA z dnia 12 listopada 2002 r. (...).”

W związku z niejednoznacznym stanowiskiem WOPR kilkakrotnie występowano do WOPR z prośbą o wyjaśnienia i jednoznaczne zajęcie stanowiska odnośnie statusu Mazurskiego WOPR w WOPR.

Ostatecznie, władze WOPR, zarówno WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego, jak i Prezes WOPR stanęły na stanowisku, iż stan ukształtowany w wyniku podjęcia uchwały o skreśleniu Mazurskiego WOPR z listy członków rzeczywistych WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego, zachowuje swoją aktualność z wszelkimi konsekwencjami wynikającymi ze Statutu WOPR, Statutu WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego i uchwałami obowiązującymi w WOPR.

Ze zgromadzonego w przeprowadzonym postępowaniu materiału wynika, iż Mazurskie WOPR jest samodzielny stowarzyszeniem, pomimo opisanych powyżej okoliczności. Mazurskie WOPR powstało w 1999 r. (postanowienie Sądu Okręgowego w Suwałkach z dnia 18 marca 1999 r.). Jak wynika ze statutu stowarzyszenia złożonego

w chwili rejestracji w organie rejestrowym, Mazurskie WOPR było zrzeszone w WOPR. W tym miejscu należy wyjaśnić, iż w 1999 r. w WOPR obowiązywał statut w brzmieniu innym niż aktualnie. Zgodnie z postanowieniami ówczesnego statutu, WOPR posiadało strukturę związkową. Podstawową kategorię członkostwa WOPR stanowiło członkostwo rzeczywiste; status członka rzeczywistego mogły uzyskać jednostki WOPR oraz inne podmioty zajmujące się ratownictwem wodnym. Zrzeszonymi jednostkami były samodzielne osoby prawne. W wyniku uchwał Nadzwyczajnego Zjazdu Krajowego WOPR podjętych w 2003 r. nastąpiła zmiana statutu WOPR, a na ich podstawie dokonano zmian struktury organizacyjnej WOPR. Prawdopodobnie podjętych uchwał i przeprowadzonych na ich podstawie zmian zakwestionował organ nadzoru – Prezydent Miasta Stołecznego Warszawy, który w trybie nadzoru skierował wniosek do sądu o uchylenie uchwał Nadzwyczajnego Zjazdu Krajowego WOPR z 2003 r. oraz o udzielenie władzom stowarzyszenia upomnienia.

Ponadto okolicznością, która wskazuje na to, iż Mazurskie WOPR jest samodzielnym stowarzyszeniem jest również to, iż organizacja ta posiada własny statut. Stosownie do postanowień art. 20 ustawy – Prawo o stowarzyszeniach, jednostka terenowa działa na podstawie jednego, a zarazem wspólnego statutu dla całego stowarzyszenia. Tymczasem w przypadku Mazurskiego WOPR, należy stwierdzić iż stowarzyszenie to działa w oparciu o swój własny statut, którego postanowienia co prawda były zmieniane (co ujawniono w KRS), lecz nie jest on identyczny ze statutem WOPR.

Zgodnie ze statutem Mazurskiego WOPR terenem działania organizacji jest obszar Wielkich Jezior Mazurskich. Jak wynika z wniosku, obszar jezior zabezpieczanych przez organizację równy jest powierzchni 324 897 km². Organizacja swoją działalność wykonuje również na kanałach o ogólnej długości 16, 220 km.

Na obszarze Wielkich Jezior Mazurskich organizowaniem pomocy i ratowaniem osób, które uległy wypadkowi lub są narażone na niebezpieczeństwo utraty życia lub zdrowia na wodach zajmuje się również WOPR Województwa Warmińsko-Mazurskiego (oddział terenowy przy Mazurskiej Służbie Ratowniczej w Okartowie oraz Oddział Miejsko-Powiatowy WOPR w Mrągowie) oraz Mazurska Służba Ratownicza z siedzibą w Okartowie.

Jak wynika z opinii WOPR, WOPR będzie w stanie zabezpieczyć obszar Wielkich Jezior Mazurskich i nie widzi konieczności udzielania zgody Mazurskiemu WOPR na wykonywanie ratownictwa wodnego na tym obszarze.

Ze względu na dużą popularność wśród turystów Krainy Wielkich Jezior Mazurskich zasadnym jest, by teren ten był jak najlepiej zabezpieczony pod względem ratowniczym. Mazurskie WOPR dotychczas odgrywało zasadniczą rolę w organizowaniu pomocy i ratowaniu osobom przebywającym na obszarach Wielkich Jezior Mazurskich, które uległy wypadkowi lub których życie lub zdrowie było zagrożone. Mazurskie WOPR, jak podkreślali to niejednokrotnie przedstawiciele władz WOPR, jest jedną z najlepiej zorganizowanych i działających jednostek. Również na konieczność funkcjonowania tej organizacji na tym terenie wskazywali przedstawiciele jednostek samorządu terytorialnego z województwa warmińsko-mazurskiego.

Mazurskie WOPR skupia 952 ratowników (stan na dzień 8 października 2009 r.). Wszyscy ratownicy stowarzyszenia zostali wyszkoleni na kursach na stopnie młodszego ratownika WOPR, ratownika WOPR przez uprawnionych instruktorów WOPR.

Zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 3 i 4 rozporządzenia WOPR jako specjalistyczna organizacja ratownicza obowiązany i uprawniony jest do ustalania programów kursów i szkoleń specjalistycznych z zakresu ratownictwa, nadawania stopni ratowniczych oraz określania uprawnień do prowadzenia działań ratowniczych, w zależności od posiadanych kwalifikacji.

W związku z tym, że Mazurskie WOPR dotychczas znajdowało się w strukturach WOPR, podlegało zasadom odnośnie wyszkolenia ratowników obowiązujących w WOPR, dlatego też uzasadnionym jest pogląd, iż nie zachodzi konieczność ich weryfikacji.

Mazurskie WOPR posiada siedzibę, która zlokalizowana jest w Giżycku przy Placu Grunwaldzkim 11. Organizacja posiada trzy całoroczne bazy (w miejscowościach: Harsz Skłodowo, Giżycko i Pisz-Lupki) oraz 5 sezonowych (w miejscowościach: Sztynort, Mikołajki, Krzyże, Ryn, Wierzba).

Mazurskie WOPR posiada 13 łodzi ratunkowych (w tym cztery z nich pływają jako specjalistyczne karetki), poduszkowiec, 3 samochody i 3 przyczepy podłodziowe. Każda z łodzi wyposażona jest w sprzęt specjalistyczny wykorzystywany w czasie prowadzonych akcji ratunkowych, środki łączności (w postaci telefonów stacjonarnych, telefonów komórkowych, radia VHF). Dodatkowe wyposażenie łodzi stanowi zintegrowany system nawigacyjny oraz kamery termowizyjne.

Jak wynika z przedłożonych dokumentów, w zdecydowanej większości sprzęt ten został zakupiony ze środków finansowych, które stowarzyszenie pozyskało samodzielnie, głównie w ramach umów sponsorskich. Ze środków przekazanych w ramach dotacji przez MSWiA organizacja zakupiła jedną łódź. Część sprzętu będąca w posiadaniu Mazurskiego WOPR została przekazana organizacji przez Zarząd Główny WOPR (na podstawie umów użyczenia, nieodpłatnego przekazania w użytkowanie; protokołów przekazania – przejęcia środka trwałego).

Jako źródła finansowania planowanej działalności Mazurskie WOPR wskazało: składki członkowskie, działalność reklamowo-sponsorska (operator telefonii komórkowej „Plus” oraz Polskie Górnictwo Naftowe i Gazownictwo), działalność gospodarcza prowadzona w ramach statutu, darowizny firm i osób fizycznych, dotacje z Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji, Urzędu Marszałkowskiego, dotacje z Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej, dotacje Urzędów Miejskich: Węgorzewa, Giżycka i Pisz, środki otrzymywane w ramach realizacji umów z gminami i miastami na prowadzenie plaż miejskich: Mikołajki, Giżycko, Pisz.

Do wniosku w sprawie udzielenia zgody na wykonywanie obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych Mazurskie WOPR dołączyło opinie Wojewody Warmińsko-Mazurskiego, Starosty Powiatu Giżyckiego.

Działalność organizacji znajduje uznanie zarówno u przedstawicieli władz samorządowych, jak i wojewody. W przedstawionych opiniach podkreślano skuteczność i profesjonalizm stowarzyszenia oraz wskazywano na konieczność istnienia organizacji i jej dalszej działalności.

Ponadto Mazurskie WOPR współpracuje z następującymi podmiotami: SP ZOZ – Lotnicze Pogotowie Ratunkowe (na podstawie porozumienia Mazurskie WOPR uprawnione jest do wezwania śmigłowca LPR), Centrum Szkolenia Policji (w zakresie szkolenia i doskonalenia zawodowego policjantów służby prewencyjnej na wodach), Tatrzańskim Ochotniczym Pogotowiem Ratunkowym (w zakresie wzajemnych szkoleń i doskonalenia służby ratowniczej w górach i na wodzie), Instytutem Meteorologii i Gospodarki Wodnej (w zakresie wzajemnej wymiany informacji dla poprawy bezpieczeństwa żeglugi na obszarze Wielkich Jezior Mazurskich), Urzędem Żeglugi Śródlądowej w Giżycku, NZOZ „Impuls” w Spychowie (na mocy porozumienia w okresie od 15 czerwca do 15 września każdego roku współpraca w zakresie funkcjonowania karetek wodnych wraz z zespołami medycznymi), Szkołą Policealną im. Hanny Chrzanowskiej w Giżycku (w zakresie organizowania wspólnych szkoleń, podnoszenia kwalifikacji ratownictwa medycznego i wodnego), Państwową Strażą Pożarną, Policją, Strażą Graniczną.

Mazurskie WOPR podejmuje również wiele inicjatyw, które podnoszą poziom bezpieczeństwa osób przebywających nad wodą. Stowarzyszenie m.in. oznacza mielizny i kamienie znakami systemu kardynalnego na jeziorach, co zmniejsza ryzyko napłynięcia na mielizny przez jednostki pływające. Prowadzi starania o wybudowanie całorocznej bazy wraz z ośrodkiem szkolenia, portem schronienia, Centrum Koordynacji Ratownictwa Wodnego oraz lądowiskiem dla śmigłowca LPR i innych służb.

Z analizy wniosku Mazurskiego WOPR, zgromadzonego w sprawie materiału oraz załączonych do wniosku opinii wynika, że spełnione zostały warunki udzielenia zgody na wykonywanie obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych innej niż WOPR organizacji ratowniczej, o których mowa w § 6 rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 12 listopada 2002 roku *w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków i uprawnień specjalistycznych organizacji ratowniczych, warunków ich wykonywania przez inne organizacje ratownicze oraz rodzaju i wysokości świadczeń przysługujących ratownikom górskim i wodnym w związku z udziałem w akcji ratowniczej* (Dz. U. Nr 193, poz.1624) w związku z powyższym należało orzec jak w sentencji decyzji.

POUCZENIE

Decyzja niniejsza jest ostateczna w administracyjnym toku instancji. Od niniejszej decyzji stronie przysługuje prawo wniesienia do Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji wniosku o ponowne rozpatrzenie sprawy w terminie 14 dni od dnia doręczenia decyzji (art. 127 § 3 w zw. z art. 129 § 2 Kodeksu postępowania administracyjnego).

MINISTER SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI

z up. EWA MUSZYŃSKA
Zastępca Dyrektora
Departamentu Analiz i Nadzoru

Otrzymują:

1. Mazurskie Wodne Ochotnicze Pogotowie Ratunkowe
2. a/a